

**Lausunto Tulliniemen linnustonsuojelualueen ja Bengtsårin lehdon
-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmasta**

HEL 2012-007812 T 11 01 04

Hallintokeskus pyytää nuorisosiainkeskukselta lausuntoa Tulliniemen linnustonsuojelualueen ja Bengtsårin lehdon hoito- ja käyttösuunnitelmasta 31.8.2012 mennessä.

Bengtsår on Helsingin kaupungin nuorisosiainkeskuksen leirisaari, jossa käy vuosittain noin 3 500 nuorta, pääosin pääkaupunkiseudulta, ja yöpymisvuorokausia kertyy noin 16 000. Saarella on pitkät perinteet: nuorten leiritoiminta käynnistyi saarella jo vuonna 1948.

Metsähallitus on laatinut Tulliniemen linnustonsuojelualue ja Bengtsårin lehto nimisille Natura 2000 –alueille hoito ja käyttösuunnitelman. Suunnittelualueeseen kuuluvat sekä Metsähallituksen hallinnassa että Hangon ja Helsingin kaupungin omistamia alueita.

Bengtsårin leirisaaren merkitys nuorten ympäristökasvatuksessa ja luontotiedon kartuttamisessa on suuri.

Saaren imagoon kuuluu luontoa kunnioittava toiminta ja saarella leiritoimintaa järjestävät leiriorganisaatiot ovat sitoutuneet toimimaan luonnon ehdoilla ja mm. Luontoliiton Uudenmaan piiri järjestää läpi kesän lasten ja nuorten leirejä, joissa erityisenä teemana on luonto, luonnossa toimiminen ja luonnonsuojelu. Saarella yövytään teltoissa lähellä luontoa. Syksystä kevääseen erilaiset pienryhmät ja leirikoulut retkeilevät saarella tukikohtanaan saaren majoitusrakennukset. Saaren erityisyys ja omaleimaisuus antaa upean luontokokemuksen siellä vieraileville leiriläisille. Bengtsårilla on tärkeä sija helsinkiläisessä luontoa kunnioittavassa nuorisotyössä.

Suunnitelma on perusteellinen ja antaa kattavan kuvan nuorisosiainkeskuksen hallinnoiman Bengtsårin leirisaaren luonnonsuojelullisista näkökohdista. Bengtsårin leirialue toimintoihin on osa nuorisosiainkeskuksen panosta Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikan toteuttamisessa. Kuten suunnitelmassa todetaan, leirisaaren merkitys helsinkiläisten nuorten ympäristökasvatuksessa on merkittävä. Se on merkittävä myös Helsingin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma toteuttamisen kannalta, koska sen yhtenä kärkihankkeena on tuottaa nuorille mielekästä toimintaa loma-aikoina.

On huolestuttavaa, että Bengtsårin alueella on useita hehtaareja äärimmäisen ja erittäin uhanalaisiksi sekä vaarantuneiksi luokiteltuja luontotyyppejä. Näiden alueiden hoitaminen mm. niittämällä, laiduntamalla, alikasvospuuston poistolla, paikallista alkuperää olevien

jalopuiden istutuksilla ja vieraslajien poistamisella on tärkeää. Nuorisoasiainkeskus on valmis yhteistyöhön luonnonhoidon asiantuntijavirastojen ja -tahojen kanssa tässä asiassa. Myös ympäristökasvatuksen näkökulmasta on olennaista, että leiritoiminta Bengtsåarissa toteutetaan luonnon arvoja kunnioittaen. Bengtsåarissa kesäisin työskentelevä nuorisoasiainkeskuksen henkilökunta kehittää toimintaa vuosi vuodelta ympäristöystävällisemmäksi ja opastaa siihen myös leirien ohjaajia. Vaikka saarella käy kesäisin yli 2000 leiriläistä, on leiritoiminta luonteeltaan ohjattua ja suunniteltua ja leiriläiset toimivat pääsääntöisesti omilla leirialueillaan eivätkä näin ollen käytä koko saarta hallitsemattomasti.

Suunnitelmassa ehdotettu kulttuuriperintöinventoinnin tekeminen Bengtsåarin alueelle voisi tuoda uutta, kiinnostavaa sisältöä myös leireihin.

Metsähallituksen laatimassa hoito- ja käyttösuunnitelma on laadittu seuraaviksi 15 vuodeksi. Sen uhka-analyysissä todetaan, että resurssien puutteen takia leirisaaren käyttöä ja palveluja ei voida ylläpitää. Nuorisoasiainkeskus ei pidä uhka-analyysiä näiltä osin realistisena.

Bengtsår on yksi keskeisimpiä nuorisoasiainkeskuksen leiripaikkoja ja se on sitoutunut jatkamaan saaren palvelutoimintaa ja panostamaan saaren kehittämiseen, jotta se edelleenkin toimisi innostavana, luonnonläheisenä ja elämyksellisenä leiri- ja retkipaikkana helsinkiläisille lapsille ja nuorille. Nuorisoasiainkeskus toteaa myös, ettei sillä ole myöskään tarvetta rakentaa nykyiselle suojelualueelle uusia leiripaikkoja eikä laajentaa suojelualueella olevien Sofianlehdon ja Lahdenpohjan toimintoja.

Hoito- ja käyttösuunnitelma noudattaa samoja arvoja, suuntaviivoja ja –ajatuksia Bengtsåarin leirisaaren hoidosta, kuin mitä nuorisoasiainkeskus. Nuorisoasiainkeskus haluaa lopuksi painottaa, että nuorisoasiainkeskuksen tahtotila on pitää saari innostavana, luonnonläheisenä, elämyksellisenä leiri- ja retkeilypaikkana edelleen helsinkiläisille lapsille ja nuorille.

Lisätiedot

Markku Toivonen, vs. osastopäällikkö, puhelin: 310 89053
markku.toivonen(a)hel.fi

Ulla Kajaluoto, kestävän kehityksen koordinaattori, puhelin: 310 89109
ulla.kajaluoto(a)hel.fi

Jari Saalasti, leirisaaren päällikkö, puhelin: 310 71653
jari.saalasti(a)hel.fi

Nuorisotoimenjohtaja

29.8.2012

Lauri Siurala
nuorisotoimenjohtaja